

NOTE DE STUDIU

Schița cărții **E X O D**

J. Vernon McGee

AUTORUL: Moise

O ISTORISIRE CARE CONTINUĂ:

Exodul continuă relatarea începută în Geneza, cu toate că există între cele două cărți există un interval de timp de cel puțin trei sute cinzeci de ani. Versetul 13 din capitolul 15 al cărții Geneza ne spune că sămânța lui Avraam va petrece 400 de ani pe un pământ care nu este al ei. Este dificil să fii dogmatic în legătură cu cronologia perioadei patriarhilor. Acest lucru a fost omis intenționat din acest material. Cartea Exod a fost denumită *continuarea* cărții Geneza. Dr. G. Campbell Morgan a scris: “În cartea Exod nimic nu începe și nimic nu se termină”.

MESAJUL:

Exod înseamnă *ieșire*. Salvarea se face prin sânge și putere. Mesajul este afirmat în cartea Evrei 11:23-29.

VERSETUL CHEIE:

Eu sunt Domnul, Dumnezeul tău care te-a scos din țara Egiptului din casa robiei.

(Exod 20:2)

COMENTARIU:

Împreună cu Iacov au intrat în Egipt 70 de suflete (Geneza 46:27). Se presupune că au plecat din Egipt aproximativ 2.100.000, în vremea cărții Exod. Cu toate că nu putem data cu precizie această perioadă îndepărtată, se pare că Iosif a intrat în Egipt în timpul regilor Hyksoși sau în timpul regilor păstori. Adică în perioada dintre dinastiile 15 și 17. Aceștia erau cuceritori semiți din Mesopotamia, prinți beduini din deșert. Ei se înrudeau cu Avraam, Isac și Iacov. De fapt israeliții erau singurii lor prieteni, cu toate că ei erau urâți de egipteni. Amasis, liderul militar al Egiptului, a condus o răscoală împotriva regilor Hikoși pe care i-a înfrânt, apoi a fost făcut faraon. Ramses al II-lea a fost faraonul opresiunii care, ne spune Biblia, nu-l cunoștea pe Iosif.

Viața lui Moise este împărțită în trei perioade de câte 40 de ani:

1. 40 de ani în palatul lui faraon în Egipt,
2. 40 de ani în deșertul Madian,
3. 40 de ani în pustie ca lider al poporului Israel.

Pregătirea din Egipt, evident în Templul Soarelui, nu i-a fost de folos pentru a conduce poporul lui Dumnezeu afară din Egipt. Dumnezeu l-a antrenat în deșert timp de 40 de ani revelându-i-Se, lui care n-ar fi putut să ducă singur nicăieri poporul Israel. Dumnezeu i-a dat după terminarea “cursurilor” “Diploma de absolvire a deșertului”.

“Moise a învățat toată înțelepciunea Egiptenilor, și era puternic în cuvinte și în fapte”
(Fapte 7:22).

Înțelepciunea Egiptenilor nu poate fi ignorată nici măcar astăzi. Construcția piramidelor și prelucrarea pietrelor prețioase pentru reținerea culorilor strălucitoare ne revelează faptul că ei aveau cunoștințe de arhitectură și chimie. De asemenea ei știau distanța până la soare. Scrisul era o știință foarte dezvoltată printre ei. După ce Dumnezeu l-a pregătit pe Moise să scoată afară din Egipt pe poporul Său, El l-a trimis înapoi în Egipt după 40 de ani. Moise i-a pregătit pe bătrânii Israelului și împreună au mers la faraon. Faraon va refuza să dea drumul poporului lui Dumnezeu să plece.

Refuzul său va deschide confruntarea dintre Dumnezeu și zeii Egiptului. Faraon era reprezentantul zeilor Egiptului. Egiptul era dominat de idolatrie - "mulți (dumne)zei și mulți domni". Existau mii de temple și milioane de idoli. În spatele idolatriei era Satan. Era putere în religia Egiptului - "După cum Iane și Iambre s-au împotrivit lui Moise, tot așa și oamenii aceștia se împotrivesc adevărului, ca unii care sunt stricați la minte și osândiți în ce privește credința" (2 Timotei 3:8). Faraon a întrebat: "Cine este Iehova?". Nu auzise niciodată de El. "Faraon a răspuns: Cine este Domnul, ca să ascult de glasul Lui, și să las pe Israel să plece? Eu nu cunosc pe Domnul și nu voi lăsa pe Israel să plece" (Exod 5:2). Dumnezeu i se prezintă singur. Faraon s-a întâlnit cu Dumnezeu lui Israel și L-a cunoscut ca Dumnezeu. "Faraon a trimis să cheme pe Moise și pe Aaron, și le-a zis: De data aceasta am păcătuit; Domnul are dreptate, iar eu și poporul meu suntem vinovați" (Exod 9:27). "Faraon a chemat îndată pe Moise și pe Aaron, și a zis: Am păcătuit împotriva Domnului, Dumnezeului vostru, și împotriva voastră" (Exod 10:16).

Din acest episod reies două idei importante:

A. De ce aceste urgii?

Aceasta era bătălia lui Dumnezeu împotriva zeilor Egiptului. Fiecare plagă era direcționată împotriva unui anumit zeu al Egiptenilor. "În noaptea aceea, Eu voi trece prin țara Egiptului, și voi lovi pe toți întâi născuți din țara Egiptului, de la oameni la dobitoace; și voi face judecată împotriva tuturor zeilor Egiptului: Eu, Domnul" (Exod 12:12).

1. Apa Nilul a fost prefăcută în sânge - Nilul era sângele vieții Egiptului și sacru pentru Osiris.
2. Broaștele - Heka era zeița cu cap de broască. Era o ofensă adusă zeiței dacă omorai broaște.
3. Păduchii - Geb era zeul pământului.
4. Musca câinească (cărăbuș sau scarabeu) - erau sacre pentru Ra, zeul soarelui, Ra Ammon și Keparu. S-au găsit scarabei de aur în morminte.
5. Ciurma vitelor - Egiptul era o țară în care se idolatrizau animalele. Ei se închinau animalelor. Apis era un taur negru căruia i se închinau. Tauri mumificați au fost găsiți într-o piramidă lângă Memphis. Aici apare o notă de umor pe care Dumnezeu îl introduce. Imaginați-vă egiptenii închinându-se la o vacă bolnavă!
6. Vărsatul negru - preoții trebuia să fie fără pată. Nu puteau sluji în templul lor dacă aveau vărsat negru.
7. Piatra și focul - Egiptul este un pământ unde nu sunt precipitații. În Cairo se înregistrează mai puțin de un centimetru pe an. Isis era zeița aerului.
8. Lăcustele reprezintă judecata lui Dumnezeu (comparați lăcustele din Ioel și Apocalipsa).
9. Întunericul - egiptenii se închinau lui Ra, zeul soarelui.
10. Moartea întâilor născuți - primii născuți în Egipt erau puși deoparte pentru a sluji zeităților lor.

B. Ce înseamnă să împietrești inima lui Faraon?

Expresia a împietri are în ea ideea de a lega, a răsuci cu o funie. Ideea este următoarea: Dumnezeu l-a bătut pe Faraon în curtea regală și l-a făcut să scoată la iveală ceea ce era deja în inima lui. Nu i s-a permis să poată ascunde ce gândea sau să facă un compromis. El trebuia să dea la iveală intenția și gândul său real. Vezi Exod 4:21 și Romani 9:17-24.

Sărbătoarea Paștelor este cea mai veche zi religioasă sfântă sau sărbătoare care se celebrează continuu. Pregătește salvarea viitoare prin sânge. Dumnezeu și-a scos poporul său din Egipt prin putere și sânge. Acesta este Harul lui Dumnezeu descris lor în această manieră: "Ați văzut ce am făcut Egiptului și cum v-am purtat pe aripi de vultur și v-am adus aici la Mine" (Exod 19:4). Dumnezeu dorește să reveleze poporului Său că are puterea să-i scoată din Egipt.

Legea a fost instituită cu asentimentul lor (al poporului lui Dumnezeu). Cele zece porunci reprezintă un segment din legea mozaică. Legislația care punea în ordine viața socială păstrând însă

o relație bună cu cele zece porunci a fost dată în restul Pentateuhului. Accentul s-a pus pe construirea Cortului și pe “munca” din el. Sistemul de sacrificii era centrul închinării la Dumnezeu. Păcatul trebuia rezolvat înainte ca Dumnezeu să locuiască cu poporul Său. “Să-mi facă un locaș sfânt și Eu voi locui în mijlocul lor” (Exod 25:8). Planul orizontal al construcției Cortului Întâlnirii și mobilierul din ei ar trebui învățat de orice student al Bibliei.

Planul Cortului Întâlnirii - vedere de sus

Ideii principale:

I. Un eliberator - Capitolele 1-11

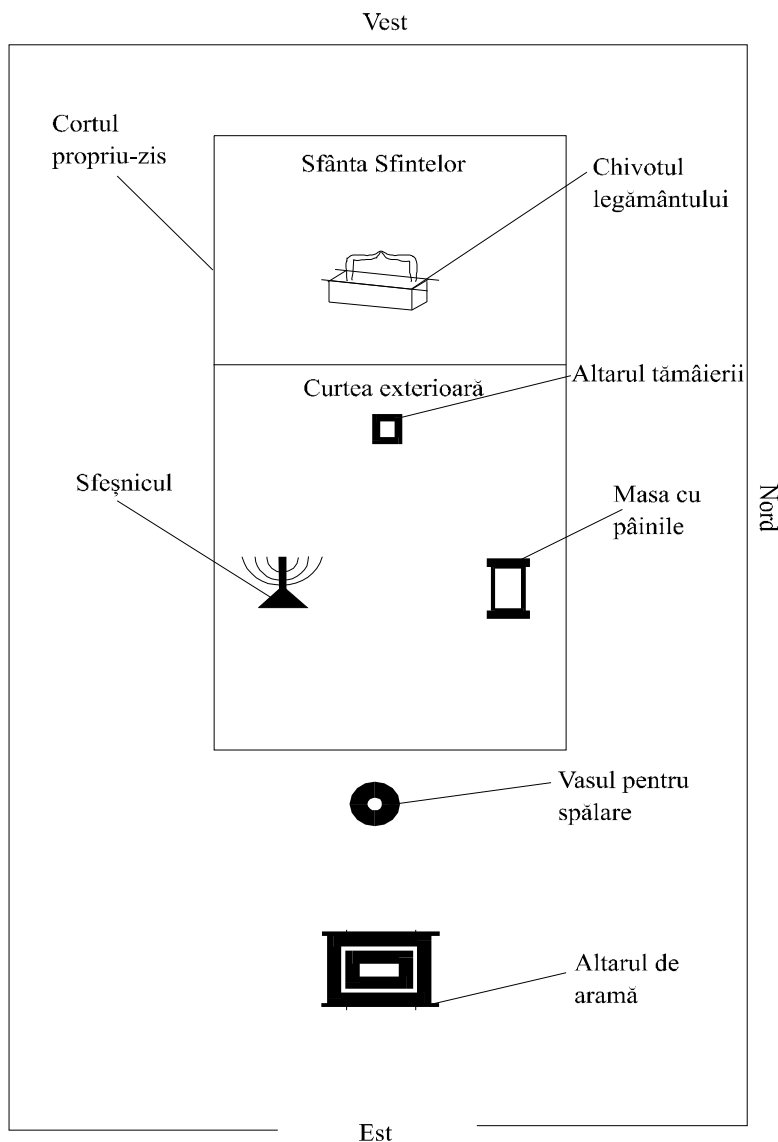
- A. Sclavia poporului Israel în Egipt - cap.1
- B. Nașterea lui Moise: primii 40 de ani în palatul lui Faraon - cap. 2
- C. Chemarea lui Moise - a doua perioadă de 40 de ani petrecuți în ținutul Madianului - cap. 3
(întâmplarea cu rugul care ardea neconținut)
- D. Întoarcerea lui Moise în Egipt-anunțarea eliberării lui Israel - cap. 4
- E. Disputa cu Faraon - cap. 5

II. Eliberarea (prin sânge și putere) - Capitolele 12-14

- A. Instituirea Paștelor; a zecea plagă, moartea întâilor născuți (*sânge*) - cap. 12
- B. Traversarea Mării Roșii; distrugerea armatei lui Faraon (*putere*) - cap. 13,14

III. Călătoria spre Muntele Sinai (educație spirituală) - Capitolele 15-18 (7 experiențe care corespund cu cele ale unui creștin)

- A. Cântecele răscumpăraților; pustia Șur - cap. 15:1-22
(Nu există paturi de trandafiri după eliberare)
- B. Mara, apa amară îndulcită de bățul aruncat în ea - cap. 15:23-26
(Crucea îndulțește experiențele amare ale vieții)
- C. Elim (experiența creștină fructuoasă) - cap. 15:27
- D. Pustia Sin; mana și prepelițele - cap. 16
(Hristos este pâinea vieții)
- E. Piatra lovită (“Acea piatră era Hristos”) - cap. 17:1-7
- F. Amalec (carnea) - cap. 17:8-8
(victoria de pe vârful dealului - Deuteronom 25:17,18)

G. Ietro, preotul Madianului - cap. 18
(*înțelepciunea umană în contrast cu revelația divină*)

IV. Legea (condamnarea) - Capitolele 19-24

- A. Sosirea la muntele Sinai; acordul de a accepta Legea - cap. 19
- B. Cele 10 porunci; legi privind altarul - cap. 20
- C. Legislația socială - cap. 21-24

V. Planul și construirea Cortului Întâlnirii - Capitolele 25-40 (*un tipar și o imagine a lui Hristos*)

- A. Planul pentru Cortul Întâlnirii; tipare pentru hainele marilor preoți - cap. 25-30
- B. Muncitorii pentru Cortul Întâlnirii; sabatul, un semn pentru Israel - cap. 31
- C. Vițelul de aur; tablele legii sparte; demersul lui Moise, tablele cele noi ale legii - cap. 32-35
- D. Construirea Cortului Întâlnirii - cap. 36-39
- E. Cortul Întâlnirii ridicat, umplut cu Slava lui Dumnezeu - cap. 40

Exodul începe în obscuritate și se sfârșește în glorie.

CĂRȚI RECOMANDATE:

1. Călătorie prin Vechiul Testament - Samuel J. Schultz
2. Lămuriri 2 - C.H.Mackintosh
3. Manualul Biblic – H.H.Haley (Editura Door of Hope)
4. Dicționar Biblic (Editura Cartea Creștină)

Aceste note de studiu au menirea să-i ajute pe ascultătorii programului ITINERAR BIBLIC pentru a dezvolta un studiu biblic personal. Ele se vor folosi ca material ajutător, împreună cu Biblia. Datorită întinderii reduse, atât a programului radiofonic, cât și a notițelor, am introdus lista de mai sus cu cărțile care vă pot ajuta să obțineți informații suplimentare, necesare unui studiu mai aprofundat. Aceste cărți se pot procura de la editurile respective sau de la librării creștine.